

Nr 1

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna på driftbudgeten för budgetåret 1970/71 inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde jämte motioner.

DRIFTBUDGETEN

Nionde huvudtiteln

Jordbruksdepartementet m. m.

1. Jordbruksdepartementet m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1, bilaga 11, framlagda förslag (punkterna A 1—A 4, s. 8—10 i utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 2 januari 1970) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar

1. till *Jordbruksdepartementet* ett förslagsanslag av 5 256 000 kr.,
2. till *Lantbruksrepresentanter* ett förslagsanslag av 488 000 kr.,
3. till *Kommittéer m. m.* ett reservationsanslag av 2 000 000 kr.,
4. till *Extra utgifter* ett reservationsanslag av 270 000 kr.

Jordbrukets rationalisering m. m.

2. Lantbruksstyrelsen. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten B 1, s. 11—15) och hemställer

att riksdagen till *Lantbruksstyrelsen* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 11 241 000 kr.

3. Lantbruksnämnderna. Kungl. Maj:t har (punkten B 2, s. 15—17) föreslagit riksdagen att till Lantbruksnämnderna för budgetåret 1970/71 anvisa ett förslagsanslag av 78 100 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 75 693 000 kr.

I de likalydande motionerna I: 263 av herr *Skagerlund m. fl.* och II: 298 av herr *Nilsson* i Lönsboda *m. fl.* har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening ger till känna vad i motionerna anförts beträffande taxorna för lantbruksnämndernas beställningsarbeten.

Utskottet. Under denna punkt har departementschefen tagit upp frågan om taxesättningen för lantbruksnämndernas beställningsverksamhet och därvid erinrat om att 1967 års riksdag uttalade (prop. 74, JoU 18, rskr. 214) att beställningsuppdrag avseende jordbrukets och trädgårdsnäringsens rationalisering i princip borde betalas så att full kostnadstäckning erhöles. Under en övergångstid borde dock ges avkall på detta krav. I enlighet härmed fastställdes att kostnadstäckningen fr. o. m. budgetåret 1967/68 tills vidare skulle vara 60 %. Departementschefen förordar nu att kostnadstäckningen ökas till i genomsnitt 75 %. I motionerna I: 263 och II: 298 anföras farhågor för att den ifrågasatta taxehöjningen kan komma att innebära ett försämrat utnyttjande av de resurser i form av rådgivning som lantbruksnämnderna erbjuder och verka hämmande på rationaliseringsarbetet. Med hänvisning härtill och till jordbrukets ekonomiska läge förordar motionärerna att den planerade taxehöjningen uppskjuts.

Utskottet vill erinra om att riksdagen i olika sammanhang uttalat sig för att taxor och avgifter för statlig service ej utan särskilda skäl bör understiga självkostnaden. Nu framlagt förslag innebär att lantbruksnämndstaxan i förevarande avseende närmare anpassas till nämnda nivå. Även med den föreslagna höjningen av taxenivån kvarstår dock en inte oväsentlig subventionering av nu ifrågavarande uppdrag. I sammanhanget kan erinras om att lantmäritaxan i fråga om förrättningar och uppdrag avseende jord- och skogsbrukets yttre rationalisering år 1968 höjdes till en nivå motsvarande en kostnadstäckning av ca 80 %. Mot angivna bakgrund anser sig utskottet kunna biträda Kungl. Maj:ts förslag i fråga om lantbruksnämndstaxan. Motionerna avstyrks således.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt anført och föreslagit under punkten föranleder inte någon erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså

att riksdagen

1. lämnar motionerna I: 263 och II: 298 utan bifall,
2. till *Lantbruksnämnderna* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 78 100 000 kr.

4. Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering och Bidrag till jordbrukets rationalisering. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna B 3—B 4, s. 17—20) och hemställer

att riksdagen

1. till *Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 3 145 000 kr.,

2. a. medger att under budgetåret 1970/71 statsbidrag beviljas till yttre rationalisering intill ett belopp av 10 000 000 kr. och till inre rationalisering intill ett belopp av 5 000 000 kr., med rätt för Kungl. Maj:t att jämka fördelningen mellan ändamålen,

b. till *Bidrag till jordbrukets rationalisering, m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 15 000 000 kr.

5. *Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering m. m.* Kungl. Maj:t har (punkten B 5, s. 20—21) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 100 000 kr.

I de likalydande motionerna I: 931 av fru *Margit Lundblad* och herr *Augustsson* och II: 1075 av herr *Björk* i Påarp *m. fl.* har hemställts att riksdagen måtte besluta att Svenska grönsaksfrämjandet erhåller ett statsbidrag av 50 000 kr. från detta anslag och ej som Kungl. Maj:t förordat från anslaget Restitution av bensinskatt till trädgårdsnäringen (punkten B 13, s. 30—33).

Utskottet. Från förevarande anslag utgår enligt riksdagsbeslut 1968 ett årligt bidrag med 50 000 kr. till Svenska fruktfrämjandet. I motionerna I: 931 och II: 1075 hemställs att även Svenska grönsaksfrämjandet erhåller ett statsbidrag av 50 000 kr. från detta anslag. Vid sidan härav skulle till grönsaksfrämjandets förfogande ställas 50 000 kr. från anslaget Restitution av bensinskatt till trädgårdsnäringen. Ifrågavarande samarbetsorgan har fr. o. m. budgetåret 1965/66 erhållit bidrag ur sistnämnda anslag med 50 000 kr. per år och dessutom årligen fått ta i anspråk 50 000 kr. av fonderade bensinskattemedel. Departementschefen har under sistnämnda anslag för sin del förordat att Svenska grönsaksfrämjandet för nästa budgetår får disponera restituerade bensinskattemedel i samma utsträckning som under innevarande budgetår.

Såsom framhållits i propositionen bidrar Svenska grönsaksfrämjandets verksamhet till att på ett ändamålsenligt sätt främja kvaliteten på svenska trädgårdsprodukter och öka förståelsen för grönsaker i den dagliga kosten. Utskottet delar uppfattningen att denna verksamhet även i fortsättningen bör få ekonomiskt stöd utöver vad som inflyter i form av produktavgifter. Mot förslaget att för nästa budgetår sammanlagt 100 000 kr. bör avdelas för ändamålet har utskottet inte något att invända. Med hänsyn till att behållningen av fonderade bensinskattemedel numera minskat och till vikten av att tillräckliga belopp av restituerade bensinskattemedel kan disponeras till för trädgårdsnäringen allmännyttiga ändamål i övrigt delar emellertid ut-

skottet, i likhet med bl. a. lantbruksstyrelsen och Svenska lantarbetareförbundet, motionärernas uppfattning att stödet delvis bör utgå av andra medel än hittills. Grönsaksfrämjandet bör sålunda enligt utskottets mening i likhet med Svenska fruktfrämjandet erhålla bidrag med 50 000 kr. från anslaget Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering m. m. i stället för som nu av fonderade bensinskattemedel. På grund av förefintlig reservation under nyssnämnda anslag krävs ej någon ytterligare medelsanvisning härför. Härutöver bör såsom departementschefen förordat Svenska grönsaksfrämjandet under 1970/71 erhålla 50 000 kr. av anslaget Restitution av bensinskatt till trädgårdsnäringen.

Utskottet, som i övrigt biträder Kungl. Maj:ts uttalanden och förslag under förevarande punkt, hemställer

att riksdagen

1. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 931 och II: 1075 beslutar att Svenska grönsaksfrämjandet från anslaget Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering m. m. skall för budgetåret 1970/71 erhålla ett statsbidrag av 50 000 kr.,

2. till *Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 1 000 kr.

6. **Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti.** Kungl. Maj:t har (punkten B 6, s. 21—23) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1970/71 *dels* medge att statlig kreditgaranti får lämnas för lån till yttre rationalisering med 90 000 000 kr., för lån till inre rationalisering med 90 000 000 kr., för jordförvärvslån med 55 000 000 kr., för driftslån med 45 000 000 kr., för maskinlån med 7 000 000 kr., för lån till uppförande av lagerhus för jordbruksändamål m. m. med 4 000 000 kr., för lån till trädgårdsnäringens rationalisering m. m. med 9 000 000 kr. samt för lån till inköp av avelshästar och ridhästar med 500 000 kr., med rätt för Kungl. Maj:t att jämka fördelningen mellan de fem förstnämnda ändamålen, *dels* till Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti för budgetåret 1970/71 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kr.

Förslaget innebär att såväl kreditgarantiramar som anslag uppförs med samma belopp som för innevarande budgetår.

I de likalydande motionerna I: 262 av herr *Skagerlund m. fl.* och II: 297 av herr *Nilsson* i Lönsboda *m. fl.* har hemställts att riksdagen beslutar att statlig kreditgaranti för lån till uppförande av lagerhus för jordbruksändamål m. m. får lämnas med 6 000 000 kr.

Utskottet. Under förevarande punkt har Kungl. Maj:t föreslagit oförändrade kreditgarantiramar till jordbrukets rationalisering m. m. I motionerna

I: 262 och II: 297 föreslås att ramen för kreditgaranti till lån för uppförande av lagerhus för jordbruksändamål m. m. höjs från 4 till 6 milj. kr. Detta yrkande görs med hänvisning bl. a. till att lantbruksstyrelsen i sin anslagsframställning upplyst att efterfrågan på kreditgarantier av detta slag alltså är stor och för nästa budgetår beräknas komma att överstiga 8 milj. kr.

Med anledning av motionerna får utskottet hänvisa till att lantbruksstyrelsen ansett viss del av nämnda kreditbehov kunna tillgodoses av kreditinstitut utan krav på statlig garanti. Styrelsen har därför begränsat sitt äskande till en oförändrad ram om 4 milj. kr. I likhet med Kungl. Maj:t anser utskottet det sålunda föreslagna beloppet vara lämpligt avvägt.

Utskottet, som ej heller i övrigt har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt, hemställer

att riksdagen

1. medger att för budgetåret 1970/71 statlig kreditgaranti får lämnas för lån till yttre rationalisering med 90 000 000 kr., för lån till inre rationalisering med 90 000 000 kr., för jordförvärvslån med 55 000 000 kr., för driftslån med 45 000 000 kr., för maskinlån med 7 000 000 kr., för lån till trädgårdsnäringsens rationalisering m. m. med 9 000 000 kr. samt för lån till inköp av avelshästar och ridhästar med 500 000 kr., med rätt för Kungl. Maj:t att jämka fördelningen mellan de fem förstnämnda ändamålen,

2. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 262 och II: 297 medger att för budgetåret 1970/71 statlig kreditgaranti får lämnas för lån till uppförande av lagerhus för jordbruksändamål m. m. med 4 000 000 kr.,

3. till *Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 500 000 kr.

7. **Bidrag till särskilda rationaliseringsåtgärder i Norrland, m. m.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten B 7, s. 23—25) och hemställer att riksdagen

1. medger att under budgetåret 1970/71 statsbidrag beviljas till särskild rationalisering intill ett belopp av 17 000 000 kr.,

2. till *Bidrag till särskilda rationaliseringsåtgärder i Norrland, m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 12 000 000 kr.

8. **Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av vissa kronolägenheter m. m. m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna B 8—B 12, s. 26—30) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar

1. till *Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av vissa kronolägenheter m. m.* ett förslagsanslag av 1 400 000 kr.,
2. till *Befrämjande av husdjursaveln m. m.* ett reservationsanslag av 1 300 000 kr.,
3. till *Statens hingstdepå och stuteri* ett förslagsanslag av 1 478 000 kr.,
4. till *Särskilt stöd åt biskötsel och växtodling* ett reservationsanslag av 96 000 kr.,
5. till *Bidrag till Svensk matpotatiskontroll* ett reservationsanslag av 110 000 kr.

9. **Restitution av bensinskatt till trädgårdsnäringen.** Kungl. Maj:t har (punkten B 13, s. 30—33) föreslagit riksdagen att till Restitution av bensinskatt till trädgårdsnäringen för budgetåret 1970/71 anvisa ett anslag av 400 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen. Anslaget är i gällande riksstat uppfört med samma belopp.

I de likalydande motionerna I: 931 av fru *Margit Lundblad* och herr *Augustsson* och II: 1075 av herr *Björk* i Påarp *m. fl.* har hemställts att riksdagen måtte besluta att Svenska grönsaksfrämjandet erhåller ett statsbidrag av 50 000 kr. från anslaget Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering (punkten B 5, s. 20—21) och ej som Kungl. Maj:t förordat från rubricerade anslag.

Utskottet får i fråga om ekonomiskt stöd till Svenska grönsaksfrämjandet hänvisa till vad utskottet i det föregående anfört under anslaget Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering m. m. I övrigt föranleder Kungl. Maj:ts förslag under nu förevarande punkt ingen erinran från utskottets sida.

Utskottet hemställer

att riksdagen till *Restitution av bensinskatt till trädgårdsnäringen* för budgetåret 1970/71 anvisar ett anslag av 400 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

Jordbruksprisreglering

10. **Statens jordbruksnämnd.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten C 1, s. 34—36) och hemställer

att riksdagen till *Statens jordbruksnämnd* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 9 160 000 kr.

11. **Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.** Kungl. Maj:t har (punkten C 2, s. 36—38) föreslagit riksdagen *dels* att godkänna den änd-

ring av gällande reglering av sockernäringen för regleringsperioden den 1 juli 1969—30 juni 1974 som redovisats i statsrådsprotokollet, dels till Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område för budgetåret 1970/71 anvisa ett förslagsanslag av 116 000 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 153 000 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de likalydande motionerna I: 941 av herr *Harald Pettersson m. fl.* och II: 606 av herrar *Larsson* i Borrby och *Elmstedt*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta om att det för 1970/71 avsedda beloppet om 25 milj. kr. som utslaktningsbidrag får tas i anspråk 1969/70,

dels de likalydande motionerna I: 943 av herrar *Skagerlund* och *Axelsson* och II: 1080 av herr *Eriksson* i Arvika *m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta att de 50 milj. kr. som av budgetmedel anvisats för regleringsändamål 1969/70 och 1970/71 för täckande av exportkostnader för kött enligt överenskomna riktlinjer får användas utan årlig maximering.

Utskottet. I syfte att underlätta försäljningen av de kvantiteter kött, som framkommer vid en koslakt av den storleksordning, som bedöms vara nödvändig för att anpassa mjölkproduktionen till avsättningsmöjligheterna beslöt föregående års riksdag att för vardera regleringsåret 1969/70 och 1970/71 budgetmedel till ett belopp av högst 25 milj. kr. skulle ställas till statens jordbruksnämnds förfogande. Medlen skulle användas för att kompensera föreningen Svensk kötthandel för de extra kostnader som följer av en större årlig minskning av kostammen än 20 000 djur (prop. 1969: 107; JoU 24; rskr. 204).

Under förevarande anslagspunkt har anmälts att jordbruksnämnden i skrivelse den 2 september 1969 begärt att få disponera det för budgetåret 1970/71 avsedda beloppet av 25 milj. kr. redan innevarande budgetår. Som skäl härför åberopas den stora utslaktning som blivit följden av förra sommarens torra. Departementschefen biträder nämndens framställning så till vida att han förordar att för budgetåret 1970/71 avsedda medel bör få disponeras med högst 10 milj. kr. för extra kostnader som hänför sig till minskning av kostammen under innevarande budgetår. Enligt propositionen skulle det ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, statens jordbruksnämnd att meddela närmare bestämmelser om dispositionen av dessa medel enligt de riktlinjer som fastställts för budgetåret 1969/70.

Det i propositionen beräknade medelsbehovet under innevarande budgetår för nu ifrågakvarande ändamål har beräknats mot bakgrund av en i jordbruksnämndens skrivelse redovisad kalkyl, utvisande en förväntad minskning av koantalet med ca 55 000 djur under budgetåret. I motionerna I: 941 och II: 606 samt I: 943 och II: 1080 framhålls emellertid att utslaktningen antagit betydligt större proportioner än vad som tidigare kunnat förutses och numera kan beräknas komma att innevarande budgetår bli av storleks-

ordningen 70 000 djur. Med hänsyn härtill finner motionärerna nödvändigt att föreningen Svensk kötthandel under 1969/70 tillförs betydligt större andel av nu ifrågavarande budgetmedel än vad som förutsatts i propositionen. Motionärernas förslag innebär att tillgängliga medel i sin helhet skall kunna användas när som helst under nu löpande tvååriga regleringsperiod.

Enligt utskottets mening kommer den starka minskningen av koantalet — vilken delvis orsakats av förra sommarens torra — utan tvivel att under innevarande budgetår skapa större påfrestningar på föreningen Svensk kött-handels ekonomi än vad som kunde förutsättas när riksdagen förra året fattade beslut om medelsanvisning för nu ifrågavarande ändamål. Utskottet finner därför ingen anledning till erinran mot att föreningen ges möjlighet att redan detta budgetår disponera en del av de medel som på grundval av föregående års prisöverläggningar förutsattes bära utgå först under budgetåret 1970/71. Vad gäller storleken av beloppet finner utskottet inte anledning att föreslå ändring av Kungl. Maj:ts förslag utan förordar att detsamma godtas. Motionsyrkandena avstyrks således.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit under denna punkt föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer

att riksdagen

1. godkänner den ändring av gällande reglering av socker-näringen för regleringsperioden den 1 juli 1969—den 30 juni 1974 som redovisats i statsrådsprotokollet,

2. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 941 och II: 606 samt I: 943 och II: 1080 godkänner vad utskottet anfört beträffande medel som skall användas för att kompensera föreningen Svensk kötthandel för de extra kostnader som följer av en större årlig minskning av kostammen än 20 000 djur,

3. till *Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 116 000 000 kr.

12. *Kostnader för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel m. m.* Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten C 3, s. 39—42) och hemställer

att riksdagen till *Kostnader för beredskapslagring av livs-medel och fodermedel m. m. för budgetåret 1970/71* anvisar ett förslagsanslag av 34 300 000 kr.

13. *Särskilt stöd åt det mindre jordbruket.* Kungl. Maj:t har (punkten C 4, s. 42—43) föreslagit riksdagen att till *Särskilt stöd åt det mindre jord-bruket för budgetåret 1970/71* anvisa ett förslagsanslag av 50 300 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 49 500 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de likalydande motionerna I: 64 av herr *Helén m. fl.* och II: 80 av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*, vari hemställts att riksdagen, såvitt nu är i fråga, måtte besluta medge en uppräknig av det extra mjölkpristillägget i norra Sverige med 25 %,

dels de likalydande motionerna I: 123 av herr *Strandberg m. fl.* och II: 134 av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Nilsson* i Agnäs, vari hemställts att riksdagen måtte anvisa till Särskilt stöd åt det mindre jordbruket för budgetåret 1970/71 ett förslagsanslag av 59 300 000 kr. varav 9 000 000 kr. må disponeras för det i motionerna angivna syftet,

dels de likalydande motionerna I: 256 av herr *Nils-Eric Gustafsson* och herr *Sundin* samt II: 354 av herr *Eriksson* i Bäckmora *m. fl.*, vari hemställts att riksdagen vid behandlingen av statsverkspropositionen, bil. 11, punkt C 4, måtte

1) medge generell höjning av det extra mjölkpristillägget i norra Sverige med 25 procent för återställande av pristilläggets realvärde, samt

2) anvisa för budgetåret 1970/71 för ovan angivna ändamål utöver Kungl. Maj:ts förslag ett belopp av 9 000 000 kr.

Utskottet. Från förevarande anslag bestrids bl. a. kostnaderna för det extra mjölkpristillägget i norra Sverige. Grunderna för utbetalning av sagda pristillägg, vilket har karaktären av regionalt stöd åt det norrländska jordbruket, fastställdes senast av 1967 års riksdag i samband med antagandet av allmänna riktlinjer för den fortsatta jordbrukspolitiken (prop. 1967: 95; JoU 25 och 31; rskr. 280). Medelsbehovet för det extra mjölkpristillägget har för innevarande budgetår beräknats till 36 milj. kr. Enligt propositionen bör för nästa budgetår beräknas 36,8 milj. kr. för sagda ändamål. Departementschefen har i avvaktan på resultatet av pågående utredning om stödet till jordbruket i norra Sverige utgått från att det extra mjölkpristillägget skall utgå enligt oförändrad bidragsskala.

Vid årets riksdag har liksom vid de tre senaste årens riksdagar väckts motioner med förslag om uppräknig av det extra mjölkpristillägget med ca 25 procent som kompensation för minskningen i penningvärdet sedan år 1962 då nu gällande belopp första gången fastställdes. Sedan frågan senast behandlades av riksdagen har den i det föregående omnämnda utredningen tillsatts i juni 1969. Utredningen skall enligt sina direktiv företa en allmän översyn av stödet till jordbruket i norra Sverige. Översynen skall omfatta såväl utformningen av nu ifrågavarande bidragsgivning som reglerna för stödet till jordbrukets rationalisering i norra Sverige. Utredningen, som skall bedrivas skyndsamt, beräknas enligt årets riksdagsberättelse slutföra sitt arbete under innevarande år.

Under angivna omständigheter finner utskottet ingen anledning att nu föreslå någon ändring av de regler som gäller för det extra mjölkpristilläg-

get utan förordar att Kungl. Maj:ts förslag i förevarande avseende godtas. Mot bakgrund av det anförda har utskottet ingen erinran mot den i propositionen gjorda medelsberäkningen för ändamålet. Utskottets ställningstagande innebär att utskottet avstyrker de i motionerna I: 64 och II: 80, I: 123 och II: 134 samt I: 256 och II: 354 framlagda ändringsyrkandena.

Utskottet, som ej heller i övrigt funnit skäl frågå Kungl. Maj:ts under punkten framlagda förslag, hemställer

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 64 och II: 80, såvitt nu är i fråga, samt motionerna I: 123 och II: 134 ävensom I: 256 och II: 354 till *Särskilt stöd åt det mindre jordbruket* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 50 300 000 kr.

14. **Bidrag till bokföringsverksamheten inom jordbruket m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna C 5—C 7, s. 43—47) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar

1. till *Bidrag till bokföringsverksamheten inom jordbruket* ett reservationsanslag av 1 218 000 kr.,
2. till *Bidrag till permanent skördeskadeskydd* ett anslag av 30 000 000 kr.,
3. till *Administration av permanent skördeskadeskydd m. m.* ett förslagsanslag av 10 400 000 kr.

Skogsbruk

15. **Skogsstyrelsen m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna D 1—D 6, s. 48—68) och hemställer

att riksdagen

1. till *Skogsstyrelsen* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 6 021 000 kr.,
2. a. medger att under budgetåret 1970/71 beviljas statlig kreditgaranti för lån till skoglig plantskoleverksamhet in- till ett belopp av 1 000 000 kr.,
b. till *Bidrag till skogsvårdsstyrelserna* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 41 134 000 kr.,
3. a. godkänner vad i statsrådsprotokollet förordats beträffande åtgärder vid omfattande skador på skog,
b. medger att under budgetåret 1970/71 statsbidrag får beviljas med högst 6 000 000 kr. till skogsodlingsåtgärder på sämre jordbruksmark samt med högst 2 500 000 kr. till

med anslaget i övrigt avsedda ändamål, med rätt för Kungl. Maj:t att jämka fördelningen mellan de båda ändamålen,

c. till *Bidrag till skogsförbättringar* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 8 000 000 kr.,

4. a. medger att under budgetåret 1970/71 beviljas dels statsbidrag med högst 14 500 000 kr. till vägbyggnader på skogar i enskild ägo, dels förhöjt statsbidrag med högst 500 000 kr. till skogshuvudvägar av särskild betydelse ur fritidssynpunkt,

b. till *Vägbyggnader på skogar i enskild ägo* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 13 500 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen,

5. a. medger att under budgetåret 1970/71 utfästs statsbidrag med högst 9 500 000 kr. till skogliga åtgärder inom samverkansområden i de fyra nordligaste länen samt med högst 900 000 kr. för att fullfölja skogsvårdsföretag i lappmarken, med rätt för Kungl. Maj:t att jämka fördelningen mellan de båda ändamålen,

b. till *Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 8 500 000 kr.,

6. till *Kursverksamhet för skogsbrukets rationalisering m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 1 285 000 kr.

Fiske

16. **Fiskeristyrelsen och Fiskeriintendenten m. m.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna E 1—E 2, s. 69—73) och hemställer att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar

1. till *Fiskeristyrelsen* ett förslagsanslag av 5 470 000 kr.,

2. till *Fiskeriintendenten m. m.* ett förslagsanslag av 875 000 kr.

17. **Kursverksamhet på fiskets område m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna E 4—E 11, s. 74—80) och hemställer att riksdagen

1. till *Kursverksamhet på fiskets område* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 285 000 kr.,

2. till *Bidrag till fiskehamnar m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 1 000 kr.,

3. till *Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 20 000 kr.,

4. till *Restitution av bensinskatt till fiskerinäringen* för

budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 934 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen,

5. till *Särskilt omställningsstöd till fiskare* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 3 000 000 kr.,

6. a. medger att för budgetåret 1970/71 statlig kreditgaranti för lån till åtgärder som främjar fritidsfisket får beviljas intill ett belopp av 2 000 000 kr.,

b. till *Täckande av förluster vid statlig kreditgaranti till fritidsfiske* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.,

7. till *Kostnader för fiskeutredningar i vattenmål m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.,

8. till *Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 2 000 000 kr.

Rennäring

18. *Lappväsendet m. fl. anslag.* Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna F 1—F 4, s. 82—84) och hemställer

att riksdagen

1. till *Lappväsendet* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 1 670 000 kr.,

2. till *Rådgivningsverksamhet för rennäringens främjande* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 100 000 kr.,

3. till *Kompensation för bensinskatt till rennäringen* för budgetåret 1970/71 anvisar ett anslag av 100 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen,

4. medger att det för budgetåret 1963/64 anvisade reservationsanslaget *Åtgärder i samband med ändrade renbetesförhållanden* får under budgetåret 1970/71 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

Service och kontroll

19. *Veterinärstyrelsen m. fl. anslag.* Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna G 1—G 4, s. 85—89) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar

1. till *Veterinärstyrelsen* ett förslagsanslag av 3 147 000 kr.,

2. till *Anskaffande av viss laboratorieutrustning m. m.* ett reservationsanslag av 125 000 kr.,

3. till *Veterinärstaten* ett förslagsanslag av 19 161 000 kr.,
4. till *Täckande av vissa kostnader för köttbesiktning vid kontrollslakterier* ett förslagsanslag av 7 325 000 kr.

20. Statens veterinärmedicinska anstalt. Kungl. Maj:t har (punkten G 5, s. 89—91) föreslagit riksdagen att till Statens veterinärmedicinska anstalt för budgetåret 1970/71 anvisa ett förslagsanslag av 11 096 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 10 346 000 kr.

I motionen II: 1101 av herr *Sundman* har hemställts att riksdagen måtte till Statens veterinärmedicinska anstalt under jordbrukshuvudtiteln för budgetåret 1970/71 anvisa ett förslagsanslag av 11 161 000 kr.

Utskottet. Kungl. Maj:t har föreslagit en uppräknig av anslaget till statens veterinärmedicinska anstalt med 750 000 kr. till 11 096 000 kr., varav ca 30 000 kr. avser medel för anställning av ytterligare en djurvårdare och återstoden motsvarar löne- och prisomräkning m. m. Vad Kungl. Maj:t förordad föranleder ingen erinran från utskottets sida. Detta innebär bl. a. att utskottet ej ansett sig böra biträda det i motionen II: 1101 framförda yrkandet om ytterligare medelsanvisning under anslaget för att möjliggöra inrättandet av en permanent tjänst som försöksdjursveterinär på anstaltens stat i utbyte mot en befattning som för närvarande bekostas med forskningsrådsmedel.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag på motionen II: 1101 till *Statens veterinärmedicinska anstalt* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 11 096 000 kr.

21. Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar, m. m. m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna G 6—G 10, s. 91—95) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar

1. till *Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar, m. m.* ett förslagsanslag av 1 400 000 kr.,
2. till *Bidrag till djursjukvård i vissa fall* ett förslagsanslag av 400 000 kr.,
3. till *Veterinärinrättningen i Skara* ett förslagsanslag av 437 000 kr.,
4. till *Statens centrala frökontrollanstalt: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 8 143 000 kr.,
5. till *Statens centrala frökontrollanstalt: Utrustning* ett reservationsanslag av 150 000 kr.

22. Statens växtskyddsanstalt. Kungl. Maj:t har (punkten G 11, s. 96—97) föreslagit riksdagen att till Statens växtskyddsanstalt för budgetåret 1970/71 anvisa ett förslagsanslag av 5 989 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 5 613 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de likalydande motionerna I: 419 av herr *Ingvar Andersson m. fl.* och II: 472 av fru *Sundberg*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta att under statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, punkt G 11, utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit för budgetåret 1970/71 anvisa 125 000 kr. att i enlighet med anstaltsstyrelsens anslagsäskanden användas för förstärkning av den resistensbiologiska verksamheten vid statens växtskyddsanstalt,

dels de likalydande motionerna I: 420 av herr *Bengtson* och II: 464 av herr *Börjesson* i Falköping och fru *Anér*, vari hemställts att riksdagen beslutar att till Statens växtskyddsanstalt för budgetåret 1970/71 anvisa ett med 131 000 kr. i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag förhöjt förslagsanslag av 6 120 000 kr.,

dels de likalydande motionerna I: 939 av herr *Ernst Olsson m. fl.* och II: 1079 av herrar *Elmstedt* och *Larsson* i Öskevik, vari hemställts att riksdagen vid behandlingen av statsverkspropositionen bil. 11 måtte besluta om utbyggnad av den resistensbiologiska forskningen i enlighet med förslag av statens växtskyddsanstalt och därför till Statens växtskyddsanstalt för budgetåret 1970/71 anvisa ett med 131 000 kr. i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag förhöjt förslagsanslag av 6 120 000 kr.

Utskottet. Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag innebär en uppräknig av anslaget till statens växtskyddsanstalt med 376 000 kr. till 5 989 000 kr. Uppräknigen avses täcka vissa löne- och omkostnadsökningar under anslaget. Mot Kungl. Maj:ts beräkningar härvidlag finner utskottet ej anledning till erinran.

I motionsparen I: 419 och II: 472, I: 420 och II: 464 samt I: 939 och II: 1079 har föreslagits att växtskyddsanstalten tillförs vissa ytterligare medel under detta anslag i syfte att möjliggöra en utbyggnad av den resistensbiologiska forskningen vid anstalten. Motionärerna framhåller att de under senare tid vunna insikterna om de med kemiska bekämpningsmedel förenade riskerna för vår miljö och hälsa alltmer pekar på behovet att finna alternativa lösningar på problemet att skydda växtodlingen från sjukdomar och skadedjur. Den resistensbiologiska forskningen anses därvid erbjuda stora möjligheter. Motionsförslagen innebär att anstaltens resistensbiologiska laboratorium skulle tillföras bl. a. två forskartjänster. Motsvarande förslag har framförts av växtskyddsanstalten i dess anslagsäskanden för nästa budgetår.

Utskottet vill i förevarande sammanhang nämna att Kungl. Maj:t under

anslaget beräknat sammanlagt ca 560 000 kr. för anstaltens särskilda undersökningar. Om anstalten finner vissa undersökningar på det resistensbiologiska området särskilt angelägna torde möjlighet finnas att inom ramen för nyssnämnda belopp bestrida kostnaderna härför. Vidare må framhållas att verksamheten vid det resistensbiologiska laboratoriet till förhållandevis stor del sker med tillhjälp av forskningsrådsmedel o. d. Utskottet vill ifrågasätta om inte forskningsuppgifterna på förevarande område i stor utsträckning är av den karaktär att de jämväl i fortsättningen bör finansieras med särskilda forskningsmedel. Med hänsyn härtill och med beaktande jämväl av att anstalten vid prioriteringen av sina anslagsyrkanden givit önskemålet om förstärkning av den resistensbiologiska verksamheten en förhållandevis låg placering finner utskottet motionerna ej böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 419 och II: 472, I: 420 och II: 464 samt I: 939 och II: 1079 till *Statens växtskyddsanstalt* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 5 989 000 kr.

23. Bekämpande av växtsjukdomar m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna G 12—G 14, s. 97—100) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar

1. till *Bekämpande av växtsjukdomar* ett förslagsanslag av 150 000 kr.,

2. till *Statens lantbrukskemiska laboratorium* ett förslagsanslag av 2 631 000 kr.,

3. till *Statens maskinprovningar* ett förslagsanslag av 2 144 000 kr.

Utbildning och forskning

24. Lantbrukshögskolan: Förvaltningskostnader. Kungl. Maj:t har (punkten H 1, s. 101—112) föreslagit riksdagen att

a) godkänna de riktlinjer som förordats i statsrådsprotokollet rörande organisationen av växtförädlingsverksamheten med frukt och bär,

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtal om överlåtelse till staten av egendomen Balsgård i enlighet med vad som anförts i statsrådsprotokollet,

c) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra benämningen av professuren i frukt- och bärödling enligt vad som förordats i statsrådsprotokollet,

d) till Lantbrukshögskolan: Förvaltningskostnader för budgetåret 1970/71 anvisa ett förslagsanslag av 29 632 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 33 855 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de likalydande motionerna I: 429 av herr *Svanström m. fl.* och II: 603 av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*, vari hemställts att riksdagen vid behandlingen av jordbruksdepartementets huvudtitel, H 1 Lantbrukshögskolan: Förvaltningskostnader måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att inrätta en professur i ämnet radiobiologi vid lantbrukshögskolan i enlighet med vad i motionerna har anförts,

dels de likalydande motionerna I: 916 av herr *Ingvar Andersson m. fl.* och II: 1078 av herrar *Eliasson* i Moholm och *Hedin*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta dels inrätta en tjänst som biträdande professor i jordbearbetning vid lantbrukshögskolan, dels under nionde huvudtiteln, punkten H 1, Lantbrukshögskolan: Förvaltningskostnader för budgetåret 1970/71 anvisa ett med 85 000 kr. till 29 717 000 kr. förhöjt förslagsanslag,

dels de likalydande motionerna I: 929 av herr *Thorsten Larsson m. fl.* och II: 1082 av herr *Grebäck m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att vid lantbrukshögskolans konsulentavdelning inrätta en tjänst som statskonsulent, högst Ae 28, för sektionen Teknik med uppgift att bevaka ämnet lantbrukets byggnadsteknik.

Utskottet. I statsverkspropositionen föreslås under denna punkt att verksamheten vid det halvstatliga Institutet för växtförädling av frukt och bär inordnas i lantbrukshögskolan. Utskottet biträder detta förslag liksom de därmed sammanhängande förslagen om viss ändring av professuren i frukt- och bärödling samt om statens övertagande av egendomen Balsgård.

Kungl. Maj:t har vidare beräknat medel för viss personalförstärkning vid lantbrukshögskolan. Utskottet har intet att invända häremot. Förslaget om att fr. o. m. nästa budgetår öka den årliga intagningen av antalet studerande från 105 till 130 tillstyrker utskottet likaså. Eftersom utbildningen under första läsåret är förlagd utanför högskolan, synes inte föreligga behov att på grund härav förstärka högskolans utbildningsresurser under nästa budgetår.

Förslag om personalförstärkningar vid högskolan, utöver dem för vilka Kungl. Maj:t beräknat medel, framläggs i ett antal motioner. Sålunda föreslås i motionerna I: 916 och II: 1078 att en tjänst som biträdande professor i jordbearbetning skall inrättas, medan i motionerna I: 929 och II: 1082 föreslås att vid högskolans konsulentavdelning skall inrättas en tjänst som statskonsulent i frågor rörande lantbrukets byggnadsteknik. Vidare framförs i motionerna I: 429 och II: 603 förslag om utbyte av en tjänst vid radiobiologiska institutionen som biträdande professor mot en professur i radiobiologi. Samtliga motionsyrkanden överensstämmer med förslag som framlagts av lantbrukshögskolan i dess anslagsäskanden för nästa budgetår.

Förslag om inrättande av en professur i radiobiologi har framförts i mo-

tionsyrkanden till riksdagen de båda senast föregående åren. Vid behandlingen av dessa yrkanden har från utskottets sida framhållits att radiobiologin utgör ett viktigt forskningsfält. Med hänsyn till den omfattande forskning som pågår inom radiobiologin vid olika forskningsorgan har utskottet dock ej funnit tillräckligt underlag för ett beslut om och i så fall var en eventuellt erforderlig ytterligare förstärkning på detta område borde sättas in i konkurrens med andra forskningsuppgifter. Riksdagen har för sin del intagit samma ståndpunkt.

Även frågan om inrättande av en tjänst som statskonsulent i lantbrukets byggnadsteknik har tidigare varit föremål för riksdagens prövning. Ett motionsyrkande i ämnet behandlades sålunda föregående år av utskottet som därvid fann förslaget inte vara av den angelägenhetsgrad att det borde bifallas. Riksdagen fann ingen anledning till erinran mot vad utskottet anfört i frågan.

Några sådana omständigheter, som skulle motivera ett ändrat ställningstagande från riksdagens sida i nu berörda frågor synes inte ha framkommit sedan riksdagens tidigare behandling av desamma. Utskottet föreslår därför att motionerna I: 429 och II: 603 samt I: 929 och II: 1082 lämnas utan åtgärd.

Vad härefter gäller förslaget om att inrätta en ny tjänst som biträdande professor i jordbearbetning vill utskottet framhålla att förslaget berör ett forskningsområde, som får ökad vikt genom utvecklingen mot användandet av allt större och tyngre maskiner inom jordbruket. Utskottet vill i anledning av förevarande motioner framhålla att inom lantbrukshögskolans markvetenskapliga institution ingår en särskild avdelning för jordbearbetning med en professor som chef. Vid avdelningen finns bl. a. även en statsagronomtjänst för ledning av försöksverksamheten. Det kan nämnas att lantbrukshögskolan i sina anslagsäskanden för nästa budgetår givit önskemålet om förevarande personalförstärkning en låg placering vid prioriteringen av sina yrkanden. Med beaktande av det anförda finner utskottet ej heller beträffande detta motionsyrkande anledning föreslå någon särskild åtgärd från riksdagens sida.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit och anfört under denna punkt föranleder ej någon erinran från utskottet, varför utskottet hemställer

att riksdagen

1. godkänner de riktlinjer som i statsrådsprotokollet förordats rörande organisationen av växtförädlingsverksamheten med frukt och bär,

2. bemyndigar Kungl. Maj:t att godkänna avtal om överlåtelse till staten av egendomen Balsgård i enlighet med vad som anförts i statsrådsprotokollet,

3. bemyndigar Kungl. Maj:t att ändra benämningen av professuren i frukt- och bärödling enligt vad som i statsrådsprotokollet förordats,

4. lämnar motionerna I: 429 och II: 603 utan åtgärd,
5. lämnar motionerna I: 916 och II: 1078, såvitt avser inrättande av tjänst som biträdande professor i jordbearbetning, utan bifall,
6. lämnar motionerna I: 929 och II: 1082 utan bifall,
7. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 916 och II: 1078, såvitt i övrigt är i fråga, till *Lantbrukshögskolan: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 29 632 000 kr.

25. **Lantbrukshögskolan: Driftkostnader m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna H 2—H 5, s. 112—115) och hemställer att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar

1. till *Lantbrukshögskolan: Driftkostnader* ett reservationsanslag av 9 402 000 kr.,
2. till *Lantbrukshögskolan: Bokinköp m. m.* ett reservationsanslag av 587 000 kr.,
3. till *Lantbrukshögskolan: Försöksverksamheten* ett reservationsanslag av 14 642 000 kr.,
4. till *Lantbrukshögskolan: Lantbruksdriften vid försöksstationerna m. m.* ett förslagsanslag av 1 000 kr.

26. **Veterinärhögskolan: Förvaltningskostnader m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna H 6—H 10, s. 115—120) och hemställer

- att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar
1. till *Veterinärhögskolan: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 11 991 000 kr.,
  2. till *Veterinärhögskolan: Driftkostnader* ett reservationsanslag av 5 706 000 kr.,
  3. till *Veterinärhögskolan: Bokinköp m. m.* ett reservationsanslag av 126 000 kr.,
  4. till *Veterinärhögskolan: Försöksverksamhet* ett reservationsanslag av 300 000 kr.,
  5. till *Veterinärhögskolan: Lantbruksdriften vid försöksgården* ett förslagsanslag av 1 000 kr.

27. **Skogshögskolan: Förvaltningskostnader m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna H 11—H 13, s. 120—124) och hemställer att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar

1. till *Skogshögskolan: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 12 875 000 kr.,
2. till *Skogshögskolan: Driftkostnader* ett reservationsanslag av 9 453 000 kr.,

3. till *Skogshögskolan: Bokinköp m. m.* ett reservationsanslag av 138 000 kr.

28. Ersättningar till sakkunniga i befordringsärenden m. m. m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna H 15—H 18, s. 124—128) och hemställer

att riksdagen

1. till *Ersättningar till sakkunniga i befordringsärenden m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 130 000 kr.,

2. till *Jordbruksforskning* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 6 760 000 kr.,

3. till *Stöd till kollektiv jordbruksteknisk forskning* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 935 000 kr.,

4. a. beslutar att sådana anställnings- eller arbetsvillkor för ordinarie och extra tjänstemän hos Sveriges utsädesförening, som får bestämmas genom avtal, skall fastställas under medverkan av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer,

b. till *Bidrag till Sveriges utsädesförening* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 4 542 000 kr.

29. Bidrag till viss praktiskt vetenskaplig växtförädling. Kungl. Maj:t har (punkten H 19, s. 128—129) föreslagit riksdagen att till Bidrag till viss praktiskt vetenskaplig växtförädling för budgetåret 1970/71 anvisa ett anslag av 255 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 718 000 kr. Fr. o. m. 1970/71 föreslås att den vid Institutet för växtförädling av frukt och bär bedrivna förädlingsverksamheten, vartill bidrag f. n. utgår från förevarande anslag, inordnas under lantbrukshögskolan (H 1).

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de likalydande motionerna I: 254 av herr *Ingvar Andersson m. fl.* och II: 293 av herr *Grebäck m. fl.*, vari hemställts att riksdagen vid sin behandling av statsverkspropositionen måtte till den praktiskt vetenskapliga verksamheten vid Weibullsholms växtförädlingsanstalt för budgetåret 1970/71 anvisa ett förslagsanslag av 295 000 kr.,

dels de likalydande motionerna I: 923 av herr *Eskilsson* och II: 1099 av fru *Sundberg m. fl.*, vari hemställts att riksdagen till Bidrag till viss praktiskt vetenskaplig växtförädling för budgetåret 1970/71 måtte anvisa ett anslag av 345 000 kr.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt innebär att till den praktiskt vetenskapliga verksamheten vid Weibullsholm och till växtföräd-

lingsarbetet vid Algot Holmberg & Söner AB för nästa budgetår skall utgå oförändrade bidrag av resp. 225 000 kr. och 30 000 kr. I motionsparen I: 254 och II: 293 samt I: 923 och II: 1099 hemställs om uppräknig av nyssnämnda belopp med resp. 70 000 kr. och 90 000 kr. Som skäl härför har bl. a. angivits behovet av ett intensifierat växtförädlingsarbete med syfte på framställande av proteinrika vegetabilier.

I anledning av motionerna får utskottet erinra om att växtförädlarna av växtförädlingsavgifter erhåller ej obetydliga bidrag till sin verksamhet. Vad gäller medel för växtförädlingsarbete, som syftar till att öka proteinproduktionen i växtodlingen, får utskottet vidare erinra om att bidrag till forskningsprojekt inom detta område kan beviljas av statens råd för skogs- och jordbruksforskning. Rådet disponerar sålunda från den 1 juli 1969 ca 10 milj. kr. som under en femårsperiod skall användas för bl. a. målinriktat utvecklings- och försöksarbete rörande inhemskt proteinfoder. Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att tillstyrka motionsyrkandena om höjning av nu ifrågakvarande anslag.

Utskottet hemställer alltså

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 254 och II: 293 samt I: 923 och II: 1099 till *Bidrag till viss praktiskt vetenskaplig växtförädling* för budgetåret 1970/71 anvisar ett anslag av 255 000 kr.

30. **Skoglig forskning m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna H 20—H 33, s. 129—146) och hemställer

1. att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar
  - a. till *Skoglig forskning* ett reservationsanslag av 2 750 000 kr.,
  - b. till *Bidrag till Institutet för skogsförbättring* ett förslagsanslag av 836 000 kr.,
  - c. till *Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien* ett förslagsanslag av 237 000 kr.,
  - d. till *Alnarpsinstitutet: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 2 682 000 kr.,
  - e. till *Alnarpsinstitutet: Materiel m. m.* ett reservationsanslag av 315 000 kr.,
  - f. till *Trädgårdsskolan i Norrköping* ett förslagsanslag av 864 000 kr.,
2. att riksdagen godkänner vad som förordats i statsrådsprotokollet rörande det statliga stödet för att anskaffa skoljordbruk vid lantbrukets yrkesskolor,
3. att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar
  - a. till *Bidrag till driften av lantbrukets yrkesskolor m. m.* ett förslagsanslag av 29 973 000 kr.,

- b. till *Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkes-skolor* ett reservationsanslag av 3 000 000 kr.,
- c. till *Statens skogsmästarskola* ett förslagsanslag av 1 116 000 kr.,
- d. till *Statens skogsinstitut* ett förslagsanslag av 2 116 000 kr.,
- e. till *Bidrag till vissa skogsbrukskurser, m. m.* ett förslagsanslag av 4 510 000 kr.,
- f. till *Bidrag till byggnadsarbeten vid skogsbrukets yrkes-skolor* ett reservationsanslag av 100 000 kr.,
- g. till *Reseunderstöd för studier m. m.* ett reservationsanslag av 39 000 kr.,
- h. till *Bidrag till viss ungdomsverksamhet* ett anslag av 500 000 kr.

Miljövård

31. **Statens naturvårdsverk.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten I 1, s. 147—149) och hemställer

att riksdagen

1. bemyndigar Kungl. Maj:t att vid statens naturvårdsverk inrätta en tjänst som laboratoriechef i Ce 1,

2. till *Statens naturvårdsverk* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 11 968 000 kr.

32. **Koncessionsnämnden för miljöskydd.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten I 2, s. 149—150) och hemställer

att riksdagen till *Koncessionsnämnden för miljöskydd* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 516 000 kr.

33. **Ersättningar vid bildande av naturreservat m. m.** Kungl. Maj:t har (punkten I 4, s. 151—152) föreslagit riksdagen att till Ersättningar vid bildande av naturreservat m. m. för budgetåret 1970/71 anvisa ett reservationsanslag av 9 000 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 5 000 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de likalydande motionerna I: 326 av herrar *Brundin* och *Hübinette* och II: 356 av fru *Sundberg m. fl.*, vari, såvitt nu är i fråga, hemställts att

riksdagen måtte som sin mening uttala att anslaget för Ersättningar vid bildande av naturreservat endast i undantagsfall bör användas för bidrag till kommuner för förvärv av naturvårdsområden,

dels de likalydande motionerna I: 948 av herr Åkerlund och II: 1106 av herrar Åkerlind och Oskarson, vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer att en parlamentarisk utredning tillsättes för att klarlägga behoven av naturvårdsområden samt överse ersättningsfrågor i naturvårdsärenden enligt vad i motionerna anförts, samt att riksdagen uttalar att rimligare ersättningar redan nu bör utges till markägare.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt innebär att anslaget till Ersättningar vid bildande av naturreservat m. m. räknas upp med 4 milj. kr. till 9 milj. kr. Av anslaget avses ca 2 milj. kr. användas för återföring till anslaget Markförvärv för naturvårdsändamål m. m. av vissa förskottsvis disponerade medel. Vad Kungl. Maj:t härutinnan föreslagit föranleder ingen erinran från utskottets sida.

I propositionen påpekas att de medel som anvisas för säkerställande av naturvårdsområden i allt större utsträckning kommit att användas för bidrag till kommuner för förvärv av naturvårdsområden. Enligt departementschefens mening bör nu förevarande anslag i fortsättningen framför allt användas för sådana bidrag. Utskottet delar härvidlag departementschefens uppfattning, varav bl. a. följer att utskottet avstyrker i motionerna I: 326 och II: 356 framfört förslag om att riksdagen skulle uttala sig för att anslaget endast i undantagsfall används för nämnda ändamål.

Enligt motionerna I: 948 och II: 1106 bör en parlamentarisk utredning tillsättas för att klarlägga behoven av naturvårdsområden och överse ersättningsfrågorna i naturvårdsärenden. Motionärerna anser att i propositionen redovisade uppgifter rörande den areal som belagts med förbud enligt 11 § naturvårdslagen visar att ersättningskraven kan väntas bli så betydande att staten får svårt att svara för kostnaderna. Detta aktualiserar kravet på en samlad bedömning av de framtida behoven och en prioritering av naturvårdsprojekten så att främst de mest nödvändiga områdena reserveras. I anledning av förenämnda motionsyrkande vill utskottet erinra om att chefen för jordbruksdepartementet jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 6 februari 1970 nyligen tillkallat särskilda sakkunniga för att verkställa en översyn av naturvårdslagen, varvid jämväl de i motionerna berörda frågorna torde komma att bli föremål för övervägande. Vid angivna förhållande finner utskottet någon särskild åtgärd från riksdagens sida inte påkallad i anledning av förevarande motionsyrkanden.

Att riksdagen, som i motionerna I: 948 och II: 1106 jämväl föreslagits, skulle göra något uttalande beträffande storleken av de ersättningar som i de enskilda fallen skall utgå till markägare i nu förevarande sammanhang, finner utskottet ej motiverat. Motionsyrkandet härom avstyrks därför.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet
att riksdagen

1. lämnar motionerna I: 326 och II: 356 utan åtgärd, såvitt desamma avser bidrag till kommuner för förvärv av naturvårdsområden,

2. a. lämnar motionerna I: 948 och II: 1106 utan åtgärd, såvitt däri yrkats på utredning rörande behovet av naturvårdsområden m. m.,

b. lämnar motionerna I: 948 och II: 1106 i övrigt utan åtgärd,

3. till *Ersättningar vid bildande av naturreservat m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 9 000 000 kr.

34. Vård av naturvårdsområden m. m. Kungl. Maj:t har (punkten I 5, s. 153—154) föreslagit riksdagen att till Vård av naturvårdsområden m. m. för budgetåret 1970/71 anvisa ett reservationsanslag av 4 700 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 3 700 000 kr.

I de likalydande motionerna I: 326 av herrar *Brundin* och *Hübinette* och II: 356 av fru *Sundberg m. fl.* har, såvitt nu är i fråga, hemställts att riksdagen måtte besluta att anslaget för Vård av naturvårdsområden m. m. även får användas för landskapsvårdande åtgärder på annan mark än inom naturreservat.

Utskottet. Från förevarande anslag bestrids kostnader för vård och förvaltning av dels naturvårdsobjekt i statens ägo, som förvaltas av domänverket, dels naturvårdsobjekt i ecklesiastik och enskild ägo, som förvaltas av eller i samråd med skogsvårdsstyrelse. Kungl. Maj:ts förslag under punkten att anslaget höjs med 1 milj. kr. till 4,7 milj. kr. anser sig utskottet kunna tillstyrka.

Statens naturvårdsverk har i förevarande sammanhang liksom de båda senaste åren framfört förslag om att medel skulle ställas till verkets förfo- gande för landskapsvårdande åtgärder på annan mark än inom naturreservat. Naturvårdsverket har för sin del beräknat det särskilda medelsbehovet för ändamålet till 5 milj. kr. för nästa budgetår. Departementschefen har dock inte varit beredd att ta ställning till förslaget innan resultatet föreligger av det arbete som bedrivs inom en av verket tillsatt arbetsgrupp för dessa frågor. I arbetsgruppen ingår företrädare för lantbruksstyrelsen, skogsstyrelsen, Svenska kommunförbundet och Riksförbundet Landsbygdens folk. Även utskottet finner skäl föreligga att avvakta vad arbetet inom nämnda arbetsgrupp kan resultera i innan ställning tas till nu föreliggande spörsmål. I motionerna I: 326 och II: 356 framställt yrkande om att nu föreva-

randa anslag utan särskild medelsanvisning skall få användas för sådana landskapsvårdande åtgärder varom här är fråga avstyrks därför.

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. lämnar motionerna I: 326 och II: 356 utan åtgärd, såvitt desamma avser medel till landskapsvårdande åtgärder på annan mark än inom naturreservat,

2. till *Vård av naturvårdsområden m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 4 700 000 kr.

35. **Miljövårdsforskning.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten I 7, s. 155—156) och hemställer

att riksdagen till *Miljövårdsforskning* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 11 000 000 kr.

36. **Stöd till kollektiv forskning på vatten- och luftvårdsområdet.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten I 8, s. 156—157) och hemställer

att riksdagen

1. bemyndigar Kungl. Maj:t att godkänna avtal angående stöd till kollektiv forskning på vatten- och luftvårdsområdet i enlighet med vad som anförts i statsrådsprotokollet,

2. till *Stöd till kollektiv forskning på vatten- och luftvårdsområdet* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 1 200 000 kr.

37. **Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin.** Kungl. Maj:t har (punkten I 10, s. 159—160) föreslagit riksdagen att till Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin för budgetåret 1970/71 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 000 kr., vilket innebär samma belopp som för innevarande budgetår.

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de likalydande motionerna I: 171 av herr *Hübinette m. fl.* och II: 195 av herr *Hedin m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta att statsbidrag enligt de grunder som föreslagits för vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin jämväl skall kunna utgå till jordbruksföretag,

dels de likalydande motionerna I: 260 av herrar *Skagerlund* och *Axelsson* och II: 291 av herr *Eriksson* i *Arvika m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta att statsbidrag enligt de grunder som tillämpas för vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin jämväl skall kunna utgå till jordbruksföretag,

dels de likalydande motionerna I: 430 av herr *Svanström m. fl.* och II: 468 av herr *Jonasson m. fl.*, vari hemställts att riksdagen vid behandlingen av statsverkspropositionen, jordbruksdepartementets huvudtitel punkten I 10

Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin, måtte a) medge att statsbidrag får utgå till vatten- och luftvårdande åtgärder inom jordbruket och trädgårdsnäringen enligt samma grunder som enligt 1969 års riksdagsbeslut gäller för industrin; samt b) till Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin, jordbruket och trädgårdsnäringen för budgetåret 1970/71 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 000 kr.

Utskottet. Som ett led i strävandena att komma till rätta med de industriella miljöföreningarna beslöt föregående års riksdag på förslag av Kungl. Maj:t att ett statligt stöd skulle införas från och med innevarande budgetår till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin. Stödet utgår från förevarande anslag i form av direkta bidrag till investeringar för åtgärder i syfte att minska vatten- och luftföreningar. Bidrag utgår med högst 25 % av godkänt bidragsunderlag men får för en och samma anläggning inte överstiga 2,5 milj. kr. om inte särskilda skäl föreligger. För att stödet skulle få den önskade effekten att stimulera industrin att snabbt vidta reningsåtgärder beslöt 1969 års riksdag att stödet skulle utgå endast under en begränsad tidsperiod om fem år. Med utgångspunkt i naturvårdsverkets beräkningar om ett totalt investeringsbehov av drygt 1 miljard kr. för ändamålet uppskattades det årliga anslagsbehovet till 50 milj. kr. under vardera av budgetåren 1969/70—1973/74. Enligt utskottets mening bör förenämnda beräkningar alltjämt ligga till grund för övervägandena rörande bidragsanslagets storlek. I överensstämmelse härmed tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag att för nästa budgetår anvisas ett oförändrat belopp av 50 milj. kr. under förevarande anslagsrubrik.

I motionerna I: 171 och II: 195, I: 260 och II: 291 samt I: 430 och II: 468 föreslås att bidragsgivningen från anslaget utvidgas till att omfatta även jordbruks- och trädgårdsföretag. Yrkanden av i princip samma innebörd väcktes vid föregående års riksdag men avvisades då med hänvisning bl. a. till att statligt stöd till reningsanordningar inom jordbruket redan nu lämnas i form av kreditgaranti, såväl för anläggningskostnad som för utrustning. Vidare ansåg riksdagen skälen för den föreslagna bidragsgivningen till industrin ha en sådan tyngd att den borde genomföras utan inskränkningar. Enligt utskottets mening talar angivna skäl alltjämt för att bidragsgivningen koncentreras till industrisektorn. Som naturvårdsverket anfört synes det realistiskt att räkna med att industrin i mycket hög grad kommer att utnyttja förevarande bidragsmöjligheter. I enlighet med det anförda anser utskottet motionerna böra lämnas utan bifall.

Utskottet hemställer således
att riksdagen

1. lämnar utan åtgärd motionerna I: 171 och II: 195, I: 260 och II: 291 samt I: 430 och II: 468, sistnämnda motioner såvitt nu är i fråga, angående utvidgning av området

för nu ifrågavarande statliga stöd till att även omfatta jordbruksföretag m. m.,

2. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 430 och II: 468, såvitt i övrigt är i fråga, till *Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 50 000 000 kr.

38. **Ersättning för vissa skador av rovdjur, m. m.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten I 11, s. 160) och hemställer

att riksdagen till *Ersättning för vissa skador av rovdjur, m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 750 000 kr.

Diverse

39. **Arrendenämnder och servitutsnämnder, m. m.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten J 1, s. 161) och hemställer

att riksdagen till *Arrendenämnder och servitutsnämnder, m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 180 000 kr.

40. **Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten J 2, s. 161—162) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m.* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 1 000 kr.

41. **Bidrag till vissa internationella organisationer m. m. m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna J 3—J 5, s. 163—164) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar

1. till *Bidrag till vissa internationella organisationer m. m.* ett förslagsanslag av 3 172 000 kr.,

2. till *Ersättning för förvaltningen av vissa lånefonder* ett förslagsanslag av 34 000 kr.,

3. till *Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar* ett förslagsanslag av 5 000 kr.

Uppskjutna frågor

42. **Uppskjutna frågor.** Utskottet kommer senare under sessionen att yttra sig beträffande Kungl. Maj:ts under följande punkter framlagda förslag, nämligen

- E 3 Främjande i allmänhet av fiskerinäringen
 E 12 Fiskeriundersökningsfartyg
 H 14 Inredning och utrustning av lokaler vid jordbrukets högskolor m. m.
 I 3 Miljövärdsinformation
 I 6 Stöd till idrotten: Idrotts- och friluftsanläggningar m. m.
 I 9 Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m.
 vilket utskottet här

anmäler.

Stockholm den 10 mars 1970

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit

från första kammaren: herrar Mossberger (s), Lage Svedberg (s)*, Skårman (fp), Hedström (s), Hermansson (cp), Magnusson (s), Augustsson (s), Skagerlund (fp), Svenungsson (m) och Ingvar Andersson (m);

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie (cp), Arweson (s), Johanson i Västervik (s)*, Persson i Skänninge (s), Anthby (fp)*, Eliasson i Moholm (m), Lundmark (s), Trana (s)*, Eskilsson i Likenäs (s)* och Persson i Heden (cp);

* Ej närvarande vid justeringen.

dock att vid behandlingen av punkterna

3 och 5 herr Manne Olsson (s), fru Margit Lundblad (s), herrar Hübinette (m), Björk i Påarp (s), Berndtsson (fp), Krönmark (m) och Jonasson (cp) deltagit i stället för herrar Lage Svedberg (s), Magnusson (s), Svenungsson (m), Arweson (s), Anthby (fp), Eliasson i Moholm (m) och Persson i Heden (cp);

6 herr Manne Olsson (s), fru Margit Lundblad (s), herrar Hübinette (m), och Krönmark (m) deltagit i stället för herrar Svedberg (s), Augustsson (s), Svenungsson (m) och Eliasson i Moholm (m);

9 herr Manne Olsson (s), fru Margit Lundblad (s), herrar Hübinette (m), Björk i Påarp (s), Berndtsson (fp), Krönmark (m) och Jonasson (cp) deltagit i stället för herrar Lage Svedberg (s), Magnusson (s), Svenungsson (m), Arweson (s), Anthby (fp), Eliasson i Moholm (m) och Persson i Heden (cp);

11 herr Manne Olsson (s), fru Margit Lundblad (s), herrar Hübinette (m) och Krönmark (m) deltagit i stället för herrar Lage Svedberg (s), Augustsson (s), Svenungsson (m) och Eliasson i Moholm (m);

13 herrar Manne Olsson (s), Hübinette (m), Björk i Påarp (s), Berndtsson (fp) och Krönmark (m) deltagit i stället för herrar Lage Svedberg (s), Svenungsson (m), Arweson (s), Anthby (fp) och Eliasson i Moholm (m);

20, 22 och 29 herr Manne Olsson (s), fru Margit Lundblad (s), herrar Hübinette (m) och Krönmark (m) deltagit i stället för herrar Lage Svedberg (s), Augustsson (s), Svenungsson (m) och Eliasson i Moholm (m);

33, 34 och 37 herrar Björk i Påarp (s) och Nilsson i Lönsboda (fp) deltagit i stället för herrar Arweson (s) och Antby (fp) samt herr Jonasson (cp);

vid samtliga övriga punkter utom punkten 24 herrar Carl Eskilsson (m), Harald Pettersson (cp) och Berndtsson (fp) deltagit i stället för herrar Ingvar Andersson (m), Hermansson (cp) och Antby (fp).

Reservationer

1. vid *punkten 3* (Lantbruksnämnderna) av herr *Skagerlund* (fp).

2. vid *punkten 11* (Prisreglerade åtgärder på jordbrukets område) av herrar *Skårman* (fp), *Hermansson* (cp), *Skagerlund* (fp), *Hübinette* (m), *Ingvar Andersson* (m), *Hansson* i Skegrie (cp), *Antby* (fp), *Persson* i Heden (cp) och *Krönmark* (m) som anser att

dels fjärde stycket i utskottets yttrande på s. 8 bort ha följande lydelse:

”Enligt utskottets — — — (lika med utskottet) — — — ifrågavarande ändamål. Som framhålls i motionerna tyder nu tillgängliga uppgifter på att utslaktningen av kor innevarande budgetår kommer att omfatta 65 000—70 000 djur. Det torde kunna förväntas att den sålunda utökade koslakten under det första året av regleringsperioden kommer att motsvaras av en mindre utslaktning under det andra året. Detta talar enligt utskottets mening för att föreningen Svensk kötthandel redan under nu löpande budgetår bör ges möjlighet att utnyttja de medel som ursprungligen avsetts för budgetåret 1970/71. Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag att för nästa budgetår anvisa 25 milj. kr. för ifrågavarande bidrag till föreningen Svensk kötthandel, har för sin del inte något att erinra mot att ifrågavarande belopp tas i anspråk redan under innevarande budgetår. Detta innebär att utskottet biträder de yrkanden härom som framställts i motionerna I: 941 och II: 606 samt I: 943 och II: 1080.”

dels utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

”2. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 941 och II: 606 samt I: 943 och II: 1080 godkänner vad utskottet anfört beträffande medel som skall användas för att kompensera föreningen Svensk kötthandel för de extra kostnader som följer av en större årlig minskning av kostammen än 20 000 djur.”

3. vid *punkten 13* (Särskilt stöd åt det mindre jordbruket) av herrar *Skårman* (fp), *Hermansson* (cp), *Skagerlund* (fp), *Hübinette* (m), *Ingvar Andersson* (m), *Hansson* i Skegrie (cp), *Persson* i Heden (cp), *Berndtsson*

(fp) och *Krönmark* (m), som anser att utskottets yttrande fr. o. m. det stycke på s. 9 som börjar med "Vid årets" och utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

"I flera motioner till årets riksdag har väckts förslag om uppräknings av det extra mjölkpristillägget med 25 à 30 % som kompensation för minskningen i penningvärdet sedan år 1962 då nu gällande belopp första gången fastställdes. Utskottet vill i anslutning härtill framhålla, att en förutsättning för att det extra mjölkpristillägget skall bli det åsyftade medlet i strävandena att bibehålla en norrländsk jordbruksproduktion givetvis är att dess storlek fortlöpande anpassas till penningvärdeutvecklingen. Utskottet finner med hänsyn till den tid som förflutit sedan bidragsbeloppen senast fastställdes skäligt att en anpassning i angivet syfte sker. Det bör i sammanhanget erinras om att mjölkproduktionen utgör den huvudsakliga inkomstkällan för det övervägande antalet aktiva jordbrukare inom nu berörda del av landet. För huvudparten av dessa jordbrukare gäller också att alternativa sysselsättningsmöjligheter så gott som helt saknas inom området.

Att utan en anpassning av mjölkpristilläggets storlek till det aktuella pris- och kostnadsläget upprätthålla jordbruksproduktionen i norra Sverige i den omfattning som åsyftades då 1967 års riksdag fastställde riktlinjerna för den fortsatta jordbrukspolitikerna synes under angivna omständigheter inte möjligt. En sådan anpassning bör kunna ske utan att resultatet av i det föregående omnämnda utredning avvaktas. Vad gäller den erforderliga höjningen av mjölkpristillägget kan utskottet i huvudsak instämma i den i motionerna gjorda bedömningen och förordar därför att det extra mjölkpristillägget uppräknas med 25 %. Den erforderliga medelsförstärkningen kan uppskattas till ca 9 milj. kr., varför nu ifrågasvarande anslag bör uppräknas med nämnda belopp.

Då utskottet i övrigt ej funnit skäl frångå Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag, hemställer utskottet

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 64 och II: 80, såvitt nu är i fråga, ävensom med bifall till motionerna I: 123 och II: 134 samt I: 256 och II: 354 till *Särskilt stöd åt det mindre jordbruket* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 59 300 000 kr."

4. vid *punkten 22* (Statens växtskyddsanstalt) av herrarna *Skårman* (fp), *Hermansson* (cp), *Skagerlund* (fp), *Hübinette* (m), *Ingvar Andersson* (m), *Hansson* i Skegrie (cp), *Antby* (fp), *Persson* i Heden (cp) och *Krönmark* (m) som anser att utskottets yttrande fr. o. m. det stycke på s. 14 som börjar med "Utskottet vill" och utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

"Utskottet vill i anslutning härtill för sin del framhålla angelägenheten av att användningen av kemiska bekämpningsmedel begränsas till en sådan

nivå, att skadliga biverkningar i fråga om vår miljö och hälsa så mycket som möjligt undviks. I strävandena att åstadkomma detta utgör den resistensbiologiska forskningen ett mycket viktigt led. Utskottet vill därför starkt understryka vikten av att behovet av dylik forskning i möjligaste mån kan tillgodoses. Vid växtskyddsanstaltens resistensbiologiska laboratorium görs betydande insatser på förevarande område. Hitintills har dock verksamheten vid laboratoriet i mycket stor utsträckning finansierats med anslag från forskningsråd, odlarorganisationer, privata stiftelser o. d. Under ett inledande skede får detta anses ha varit motiverat. Om laboratoriet i fortsättningen skall kunna tillfredsställande fullgöra de växande forskningsuppgifterna på förevarande område, erfordras emellertid en betydligt fastare bas än för närvarande för planläggningen och genomförandet av laboratoriets arbete. Mot bakgrund härav finner utskottet starka skäl tala för att växtskyddsanstalten ges möjlighet att på sätt i motionerna föreslagits bygga ut sina resurser på det resistensbiologiska området. Utskottet tillstyrker i enlighet härmed att förevarande anslag räknas upp med 131 000 kr. utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 419 och II: 472 ävensom med bifall till motionerna I: 420 och II: 464 samt I: 939 och II: 1079 till *Statens växtskyddsanstalt* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 6 120 000 kr."

5. vid *punkten 24* (Lantbrukshögskolan: Förvaltningskostnader) av herrar *Skärman* (fp), *Hermansson* (cp), *Skagerlund* (fp), *Svenungsson* (m), *Ingvar Andersson* (m), *Hansson* i Skegrie (cp), *Antby* (fp), *Eliasson* i Moholm (m) och *Persson* i Heden (cp), som anser att

dels det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 16 med "Förslag om inrättande" och slutar på s. 17 med "riksdagens sida" bort utbytas mot text av följande lydelse:

"Vad först gäller motionsyrkandena om utbyte av en tjänst som biträdande professor vid högskolans radiobiologiska institution mot en professur i ämnet radiobiologi vill utskottet framhålla att den forskning som bedrivs vid ifrågavarande institution utgör en viktig del av högskolans verksamhet och att karaktären av de uppgifter som åvilar föreståndaren för nämnda institution synes helt jämförbara med den som åligger övriga institutionsföreståndare vid högskolan. Utskottet vill därför tillstyrka det i motionerna I: 429 och II: 603 framlagda förslaget om inrättande av en professur i ämnet radiobiologi vid lantbrukshögskolan. Vid bifall härtill kan befattningen som biträdande professor dras in.

Det i motionerna I: 929 och II: 1082 framförda önskemålet om inrättande av en tjänst som statskonsulent i lantbrukets byggnadsteknik är enligt ut-

skottets mening ävenledes välgrundat. En intensifierad upplysning och rådgivning på förevarande område är av stort värde som ett led i strävandena att hålla produktionskostnaderna i lantbruket nere. Utskottet vill därför förorda, att medel anvisas som gör det möjligt att genomföra den i förevarande motioner föreslagna förstärkningen av högskolans konsulentavdelning.

Likaså anser sig utskottet böra förorda bifall till det i motionerna I: 916 och II: 1078 framställda yrkandet om inrättande av en ny tjänst som biträdande professor i ämnet jordbearbetning. Den alltmer ökande användningen av större och tyngre maskiner inom jordbruket ställer stora krav på forskningsinsatser inom hithörande område. En förstärkning av högskolans resurser härvidlag framstår därvid som synnerligen angelägen.

Vid bifall till vad utskottet i det föregående förordat synes anslaget böra räknas upp med sammanlagt 158 000 kr. utöver vad som föreslagits i propositionen.”

dels utskottets hemställan under 4—7 bort ha följande lydelse:

”4. med bifall till motionerna I: 429 och II: 603, såvitt nu är i fråga, bemyndigar Kungl. Maj:t att inrätta en professur i ämnet radiobiologi vid lantbrukshögskolan i enlighet med vad utskottet i det föregående anfört,

5. med bifall till motionerna I: 916 och II: 1078, såvitt nu är i fråga, uttalar att vid lantbrukshögskolan bör inrättas en tjänst som biträdande professor i jordbearbetning,

6. med bifall till motionerna I: 929 och II: 1082, såvitt nu är i fråga, uttalar att vid lantbrukshögskolan bör inrättas en tjänst som statskonsulent i frågor rörande lantbrukets byggnadsteknik,

7. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom med bifall till motionerna I: 429 och II: 603, I: 916 och II: 1078 samt I: 929 och II: 1082, samtliga motioner såvitt i övrigt är i fråga, till *Lantbrukshögskolan: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 29 790 000 kr.”

6. vid *punkten 29* (Bidrag till viss praktiskt vetenskaplig växtförädling) av herrar *Skårman* (fp), *Hermansson* (cp), *Skagerlund* (fp), *Hübinette* (m), *Ingvar Andersson* (m), *Hansson* i Skegrie (cp), *Antby* (fp), *Persson* i Heden (cp) och *Krönmark* (m), som anser att utskottets yttrande fr. o. m. det stycke på s. 20 som börjar med ”I anledning” och utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

”Som framhållits i motionerna bedrivs vid förevarande institutioner ett växtförädlingsarbete av synnerligen stor betydelse såväl ur den svenska jordbruksnäringens synpunkt som ur internationella aspekter. Det är enligt

utskottets mening angeläget att bidragsgivningen för nämnda ändamål blir så anpassad att verksamheten alltfört kan bedrivas effektivt och på samma kvalificerade nivå som hittills. Det synes finnas anledning befara att den av Kungl. Maj:t föreslagna medelsanvisningen skall visa sig otillräcklig härför. Utskottet finner därför i likhet med nu förevarande motionärer att en uppräknings av anslaget bör ske för nästa budgetår. Då utskottet därvid finner de i motionerna för respektive ändamål beräknade beloppen väl avvägda vill utskottet förordna att anslaget räknas upp med sammanlagt 160 000 kr. utöver vad som föreslagits i propositionen. Av ökningsbeloppet bör 70 000 kr. hänföras till verksamheten vid Weibullsholms växtförädlingsanstalt och 90 000 kr. till verksamheten vid Algot Holmberg & Söner AB.

Då utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag i övrigt under denna punkt, hemställer utskottet

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag även som motionerna I: 254 och II: 293 samt I: 923 och II: 1099 till *Bidrag till viss praktiskt vetenskaplig växtförädling* för budgetåret 1970/71 anvisar ett anslag av 415 000 kr.”

7. vid *punkten 33* (Ersättningar vid bildande av naturreservat m. m.) av herrarna *Hermansson* (cp), *Svenungsson* (m), *Ingvar Andersson* (m), *Hansson* i Skegrie (cp), *Eliasson* i Moholm (m) och *Persson* i Heden (cp), som anser

dels att andra stycket i utskottets yttrande på s. 22 bort ha följande lydelse:

”I propositionen — — — (lika med utskottet) — — — sådana bidrag. I motionerna I: 326 och II: 356 ifrågasätts om en koncentration på förvärv av naturvårdsområden innebär det mest effektiva sättet att använda för landskapsvården disponibla resurser. Motionärerna anser för sin del att frivilliga långsiktiga överenskommelser med vissa markägare förefaller vara en mera framkomlig väg för tillgodoseendet av allmänhetens berättigade intressen härvidlag. Enligt motionärernas mening innebär departementschefens förslag dessutom att de enskilda markägarnas möjligheter att erhålla ersättning för upplåtande av mark för fritidsändamål kraftigt beskärs. Utskottet, som delar den uppfattning som kommit till uttryck i motionerna, vill i likhet med motionärerna förordna att förevarande anslag endast i undantagsfall används för bidrag till kommuner för förvärv av naturvårdsområden.”

dels utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

”1. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 326 och II: 356, såvitt nu är i fråga, som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört beträffande bidrag till kommuner för förvärv av naturvårdsområden,”

8. vid *punkten 37* (Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin) av herrar *Skärman* (fp), *Hermansson* (cp), *Skagerlund* (fp), *Svenungsson* (m), *Ingvar Andersson* (m), *Hansson* i Skegrie (cp), *Eliasson* i Moholm (m), *Persson* i Heden (cp) och *Nilsson* i Lönsboda (fp) som anser att utskottets yttrande fr. o. m. det stycke på s. 25 som börjar med "I motionerna" och utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

"I motionerna — — — (lika med utskottet) — — — jordbruks- och trädgårdsföretag. Utskottet vill för sin del anföra, att åtskilligt talar för att en utvidgning av området för ifrågavarande bidragsgivning genomförs. Vatten- och luftföroreningsproblem av i princip samma karaktär som inom industrin förekommer nämligen även inom andra näringar, främst jordbruket och trädgårdsnäringen. Det kreditstöd, som nu kan utgå till reningsanläggningar inom jordbruket och trädgårdsnäringen, torde inte utgöra tillräcklig stimulans till åtgärder utan bör vid behov kunna kompletteras med statsbidrag enligt samma regler som gäller för industrin. Utskottet ansluter sig därför till den uppfattning i frågan som kommer till uttryck i nu förevarande motioner. I överensstämmelse härmed förordar utskottet att anslagsrubriken ändras till Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin, jordbruket och trädgårdsnäringen.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet
att riksdagen

1. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom med bifall till motionerna I: 171 och II: 195, I: 260 och II: 291 samt I: 430 och II: 468, sistnämnda motioner såvitt nu är i fråga, som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet förordat angående utvidgning av området för nu ifrågavarande statliga stöd till att även omfatta jordbruksföretag m. m.,

2. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 430 och II: 468, såvitt i övrigt är i fråga, till *Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin, jordbruket och trädgårdsnäringen* för budgetåret 1970/71 anvisar ett reservationsanslag av 50 000 000 kr."